

به نام خدا

دانشگاه تربیت مدرس

طرح درس توسعه افکار و عقاید حسابداری

اهداف درس:

۱. آشنایی و تحلیل انتقادی مکاتب فکری حسابداری مالی و حسابداری مدیریت،
۲. آشنایی با طرح طبقه‌بندی نظریه‌های سازمان و رفتار سازمانی اسکات و کاربرد آن در طبقه‌بندی و تحلیل مکاتب فکری حسابداری،
۳. آشنایی با طرح طبقه‌بندی نظریه‌های سازمان و رفتار سازمانی برل و مورگان و کاربرد آن در طبقه‌بندی و تحلیل مکاتب فکری حسابداری،
۴. آشنایی با مکاتب فکری فلسفه علم و کاربرد آنها در تحلیل مکاتب فکری حسابداری،
۵. آشنایی با رویکرد انتقادی در فلسفه علم به ویژه با تئوری انتقادی هابرماس و کاربرد آن در طراحی روش‌شناسی برای نظریه‌پردازی در حسابداری.

فهرست موضوعی جلسات درس:

جلسه	موضوع	ملاحظات
جلسه اول	معرفی موضوع و بحث مقدماتی درباره ویژگیها و ساختار تعریف در علم	
جلسه دوم	معرفی و تحلیل مکاتب فکری حسابداری مالی	
جلسه سوم	معرفی و تحلیل مکاتب فکری حسابداری مدیریت بر اساس طرح طبقه‌بندی نظریه‌های سازمان و رفتار سازمانی اسکات	
جلسه چهارم	معرفی طرح طبقه‌بندی نظریه‌های سازمان و رفتار سازمانی برل و مورگان و دو شاخص اصلی آن به نام ماهیت علوم اجتماعی و ماهیت جامعه	
جلسه پنجم	معرفی و تحلیل چهار فرض اساسی مربوط به ماهیت علوم اجتماعی به نام هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی، انسان‌شناسی و روش‌شناسی	
جلسه ششم	معرفی و تحلیل ماهیت جامعه بر اساس طیف دوقطبی جامعه‌شناسی نظم و جامعه‌شناسی تغییر رادیکال	
جلسه هفتم	معرفی و تحلیل چهار پارادایم کارکردگرایی، تفسیری، ساختارگرایی و انسان‌گرایی طبق طرح برل و مورگان	
جلسه هشتم	معرفی و تحلیل پنج مکتب فکری واقع در پارادایم کارکردگرایی برل و مورگان	
جلسه نهم	تفکر عینی‌گرا در حسابداری: مکتب حسابداری نوظهور روچستر	
جلسه دهم	نظریه سیستم‌های اجتماعی در حسابداری: رویکردهای نظریه اقتضایی	
جلسه یازدهم	نظریه سوء کارکرد بوروکراتیک: حسابداری در هرج و مرج سازمان یافته	
جلسه دوازدهم	مطالعات حسابداری مربوط به کثرت‌گرایی، نظریه کنش اجتماعی و ورای آن	
جلسه سیزدهم	سیر تحول مکاتب فکری فلسفه علم	
جلسه چهاردهم	حسابداری کانتی است یا کنتی؟	
جلسه پانزدهم	نظریه انتقادی در مقام روش‌شناسی تحقیق و مداخله عملی در طرح سیستم‌های حسابداری	
جلسه شانزدهم	رویکرد روش‌شناختی هابرماس و نظریه‌پردازی در حسابداری	
جلسه هفدهم	آزمون پایان نیمسال	

ارزشیابی:

۱. شرکت در مباحث جلسات: مطالعه موضوع مربوط به کلیه جلسات توسط همه دانشجویان الزامی است. بخشی از نمره درس به مشارکت دانشجویان در مباحث مطروحه تخصیص می‌یابد.
۲. ترجمه و تحلیل مقاله‌ای معتبر در حوزه رویکردهای اثباتی و انتقادی (هابرماسی، فوکویی، گیدنز، پسامدرن، مارکسیستی): دانشجویان موظف‌اند طی نیمسال تحصیلی مقاله معتبری را در حوزه‌های یاد شده به زبان انگلیسی تهیه و به تأیید استاد برسانند و در مرحله بعد آن را با دقت مطالعه و ترجمه کنند و در خارج از زمان جلسات درس، تحلیل خود را به استاد ارائه نمایند.

تخصیص نمره درس:

ترجمه و تحلیل مقاله معتبر در حوزه‌های یاد شده	۳۰٪
مشارکت در مباحث جلسات	۱۰٪
آزمون درس	۶۰٪
جمع	۱۰۰٪

منابع

- لافلین ر.ج.، مکاتب فکری حسابداری، اقتباس و ترجمه جواد رضازاده، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۹۸.
- تینکر آنتونی، باربارا مرینو، نیمارک، ریشه‌های هنجاری نظریه‌های اثباتی، ترجمه و تألیف جواد رضازاده، تهران: انتشارات ترمه، ۱۴۰۱.
- Laughlin R.C., (1984), *The Design of Accounting Systems: A General Theory with an Empirical Study of the Church of England*, University of Sheffield.
- Laughlin R.C., (1987), Accounting Systems in Organizational Contexts: A Case for Critical Theory, *Accounting, Organizations and Society*, 1987, vol. 12, no. 5, pp. 479-502.
- Laughlin R. C., (1995), Empirical research in accounting: alternative approaches and a case for "middle-range" thinking, *Accounting, Auditing & Accountability Journal* 8(1): 63-87.
- Tinker A. M., B. D. Merino and M. D. Neimark (1982) 'The Normative Origins of Positive Theories: Ideology and Accounting Thought' *Accounting, Organizations and Society* Vol. 7 pp. 167-200

با آرزوی موفقیت - جواد رضازاده